

Igreja Universal do Reino de Deus

Autor tekstu: **Krzysztof Dziubała**

sukces ewangeliczny dzięki dobremu biznesplanowi

"Jesteśmy jak omlet. Im bardziej w nas uderzają, tym więksi się stajemy."

Edna Fernandes

Być może te słowa Edny Fernandes są najlepszym wytłumaczeniem niesamowitego wzrostu 'Igreja Universal do Reino de Deus' nie tylko w Brazylii, ale również w prawie 50 innych krajach. Fernandes z Sao Paulo, osoba pracująca w zgromadzeniu, jest siostrą Edir'a Macedo, samo-zatrudnionego biskupa 'Universal', człowieka, który w dwie dekady przekształcił małą sektę, która zbierała się w miejscu używanym do składowania zwłok — w najlepszy brazylijski produkt na całym świecie!

Jego wrogowie mówią, że celem biskupa Macedo jest przekształcenie Brazylii w państwo religijne, w którym byłby głównym Ajatollah'em. Carlos Magno de Miranda, były koordynator 'Igreja Universal do Reino de Deus.' (Uniwersalny Kościół Królestwa Boga) twierdzi, że jego były szef i mentor pragnie być prezydentem Brazylii. Macedo, który rzadko udziela wywiadów, ostatnio powiedział, że nie ma ambicji politycznych — "Bóg zatrudnił mnie, żebym głosił Ewangelię dla biednych w duchu, żeby uwolnić tych opętanych przez diabła i żeby ogłosić ofiarę Chrystusa."

Imperium pana Macedo — 'IURD' posiada sieć kościołów w prawie 50 państwach. Ma ponad 2 tysiące świątyń. Ponad 300 z nich znajduje się poza Brazylią.

Dokładne liczby trudno uzyskać z dwóch powodów — względnie małego rozgłosu i gwałtownego rozwoju tegoż Kościoła. 'Igreja Universal' zaczęła swój zagraniczny ekspansjonizm w 1985 roku, kiedy założono pierwszy kościół poza granicami Brazylii — w Paragwaju. Inny brazylijski kościół 'Deus E Amor', także ma swe odnogi już w ponad 30 państwach, jednak jego ponad 30-letni spokojny i równy wzrost, jest niczym w porównaniu do boom'u 'IURD'. Do roku 1990 'IURD' miał już kościoły we wszystkich brazylijskich stanach i świątynie w Argentynie, Portugalii i USA. W jedną niedzielę wrześniową 'Igreja Universal' zebrała prawie 50 tysięcy ludzi w stolicy RPA na sesję egzorcyzmów i blisko 6 tysięcy w Nowym Jorku na celebrację zwaną 'Domingo dos Milagres'.

'IURD', którego kwatera główna znajduje się w Bras, koło Sao Paulo — jest jednym z wielu Kościołów opartych na ideach zielonoświątkowych, czyli na wierze w siłę i częste działanie Ducha Świętego. W połączeniu z teatryzmem ich nabożeństw: są „cudowne leki”, egzorcyzmy i osobiste świadectwa takich cudownych uzdrowień. 'Igreja Universal' oferuje leczenie i rozwiązanie dla każdego rodzaju problemu — finansowego, sentymentalnego czy też zdrowotnego. „Jezus Chrystus jest rozwiązaniem” - to odpowiedź pastora na dolegliwości tak różne jak depresje, wirusy, kłopoty rodzinne, bóle głowy czy bezrobocie. Oferują nawet możliwość leczenia ... AIDS i homoseksualizmu. Full servis — chciałoby się powiedzieć.

Z liczbą wiernych bliską 6 milionów na całym świecie i dochodem szacowanym na 1 mld dolarów rocznie, 'Igreja Universal' stała się największym koncernem Brazylii, zatrudniającym ponad 40 biskupów i ponad 7 tysięcy pastorów. Kościół jest właścicielem 'TV Record', tradycyjnej brazylijskiej stacji TV, którą kupił za 45 milionów dolarów. 'TV Record' stało się wielką tubą idei Kościoła, jednak uwarunkowania rynkowe sprawiły, że z czasem zmniejszono liczbę godzin związanych z Kościołem. Z czasem stanowiska dyrektorów zostały powierzone profesjonalistom nie związanym z 'Universal' i dziś Kościół musi płacić za czas z którego korzysta. Oglądalność programu jest cały czas niska, na poziomie 5 procent widowni, i tylko czasami zwiększa się do 10 procent w czasie meczów piłkarskich i innych programów wysokiej oglądalności. Ci którzy sądzą, że 'TV Record' zbankrutuje po kupnie jej przez Kościół mylili się. 'TV Record' kupiła ponad 160 filmów wcześniej nie pokazywanych w Brazylii, zatrudniła szanowanych dziennikarzy i prezenterów oraz kupiła prawa do transmisji ważnych meczy piłkarskich.

'Igreja Universal' jest też właścicielem ponad 30 stacji radiowych w Brazylii, oraz kilku poza granicami tego kraju. Posiada ponadto we władaniu sieć gazet i dzienników. Plany tej

organizacji są bardzo ambitne.

Sukces Edir'a Macedo, lat 50, byłego urzędnika państwowego, który studiował dwa kierunki na uczelniach wyższych nie kończąc żadnego z nich — jest bardzo związany z umiejętnością wyzyskiwania mediów. 'IURD' obiecuje cudowne uzdrowienia i leki nawet na AIDS, jednak największym cudem, który się spełnił, jest bardzo szybki wzrost Kościoła. W roku 1977, Macedo i jego czwórka znajomych przekształcili stary dom pogrzebowy w 'Abolicao' w pierwszą świątynię nowego międzynarodowego ruchu. Biskup Macedo z trudem wiązał koniec z końcem i miał mniej niż 100 członków w swej sekcji, kiedy wystartował z Kościołem. To dzięki Marii Veronesi, kobiecie, która miała wielki majątek po ojcu i którą cudownie uzdrowił Macedo — biskup zyskał dużo pieniędzy, dzięki czemu mógł żywiej propagować swe idee. Macedo wykupił wówczas czas radiowy, 10 minut każdego dnia. W 1980 biskup miał już trwający pół godziny program w 'TV Tupi' i otworzył świątynię w Sao Paulo, a do tego miał program radiowy. W roku 1982 jego radiowy program wynosił już pięć godzin dziennie. Dwa lata później kupił 'Radio Copacabana', był to pierwszy poważny zakup otwierający drogę do stworzenia imperium medialnego — z 35 stacjami radiowymi w Brazylii, Mozambiku i Portugalii (w innych krajach Kościół także kupuje czas radiowy i telewizyjny), z wieloma gazetami oraz z 25 ośrodkami lokalnymi stacji 'TV Record'. Dodatkowo Kościół kupił firmę płytową 'Line Records', żeby wydawać płyty o tematyce religijnej.

Macedo miał 20 lat, kiedy opuścił Kościół katolicki i stał się ewangelikiem, przystąpił do Kościoła 'Igreja Nova Vida' (Kościół Nowego Życia). W kongregacji tej spędził 10 lat, zanim ją opuścił w 1975 roku, oskarżając o elitaryzm. W 'Casa da Bencao' (Błogosławiony Dom), nowym Kościele do którego dołączył Macedo, doradzono mu — z powodu jego niezadowolenia — żeby założył swój własny ruch religijny, co też postanowił uczynić. Wraz z grupą przyjaciół stworzyli 'Cruzada do Caminho Eterno' (Wieczną Krucjatę Drogi), agresywną grupę religijną rozdającą Biblię w miejscach publicznych i wygłaszającą płomienne kazania w wynajętych salach. Po raz kolejny Macedo poróżnił się ze współbiskupami i odszedł zakładając 'Igreja Universal'. Przez wiele lat nikt poza grupką zwolenników nie zwracał na jego osobę specjalnej uwagi. Dla dominującego w kraju Kościoła katolickiego i dla większości mediów Macedo wyglądał na kolejnego fanatyka, jednego z setek, którzy czerpali dochody z powszechnej ignorancji, biedy i cierpienia, na tym właśnie opierając prowadzoną przez siebie sektę. Lecz to wszystko miało niebawem ulec zmianie.

Napędził lęku w serca i kieszenie 'establishment-u', kiedy zaczął kupować stacje radiowe, teatry i super-markety, żeby zaprząć je w służbę swego Kościoła. Kupno w 1990 roku 'TV Record' pokazało wszystkim bez wątpliwości, że Macedo poważnie myśli o znacznym zwiększeniu swoich udziałów w religijnym rynku. Ponadto 'Igreja Universal' poczyniła również poważne postępy w pozyskaniu klasy średniej: lekarzy, ekonomistów, prawników i właścicieli przedsiębiorstw. To sprawiło, że życie Macedo, samo-mianowanego biskupa stało się cięższe. Skąd posiadał tak duże pieniądze? Media zaczęły zadawać pytania, policja prowadzić śledztwo. Został oskarżony o oszustwa finansowe i sprzeniewierzenie pieniędzy — w 1992 roku został osadzony w więzieniu jednak tylko na 12 dni. Za każdym razem, kiedy były procesy — sądy uznawały go za niewinnego.

Nawet dziś 'IURD' nie jest największym Kościołem ewangelicznym w Brazylii. 'Assembleia de Deus' (Zgromadzenie Boże) ma 13 mln członków, a 'Congregacao Crista do Brasil' i 'Igreja Luterana' mają po 4 mln członków każda. Niektórzy ewangelicy dystansują się od Macedo. Na przykład Brazylijskie Towarzystwo Ewangeliczne, prowadzone przez Kaio Fabio D'Araujo Filho jest na czołowie tego ruchu, oskarżając biskupa Macedo o metody manipulacyjne w uzyskiwaniu pieniędzy. D'Araujo twierdzi otwarcie, że Macedo „nie ma legitymacji, żeby reprezentować zróżnicowanie Kościoła Ewangelicznego”. Jeżeli finanse Kościoła są trzymane za siedmioma węzłami, to filozofię stojącą za 'Igreja Universal' łatwo wytłumaczyć. Macedo osobiście jest autorem 14 książek, wszystkie zostały opublikowane przez 'Grafica Universal', która należy do Kościoła. W tych dziełach biskup tłumaczy m.in. jak złe towarzystwo może zagrozić odkupieniu: „Szukajcie przyjaźni pośród ludzi, którzy mają tę samą wiarę i unikajcie za wszelką cenę rozmów, dyskusji i kontaktów, które mogą zagrozić waszemu zbawieniu”. Bardzo często wspomina też o obecności diabła:

„Istnieją pewne choroby, które są powodowane przez opętanie (przez diabła) — są to neuroza, ciągłe, przewlekłe bóle głowy, bezsenność, strach, ataki dreszczy, życzenia śmierci z własnej ręki, choroby, których przyczyny nie są wykazywane przez lekarzy, wizje cieni, zmiany głosu" itd. Jednakże o łaskach dla tych, którzy złożą swe pieniądze w ręce Kościoła, Macedo także dużo mówi: „Nie traćcie swej szansy, żeby być Wspólnikiem Bożym. Bądźcie na jego życzenie, ze wszystkim co posiadacie i zaczniście również uczestniczyć we wszystkim co posiada bóg." Pisze również: „Pieniądze są świętym narzędziem używanym w Bożym dziele" lub też: „Danie dziesięciny sprawia, że stajesz się kandydatem do nieprzeciętnych łask, zgodnie z tym co mówi Biblia, zarówno w aspekcie finansowym, fizycznym i duchowym ... Kiedy płacimy bogu dziesięcinę, ma obligację (ponieważ obiecał) żeby dotrzymać swego słowa i odpędzić złe duchy, które niszczą nasze życie". Macedo radził również: „Jeżeli chcemy lepszej pensji, musimy o tym powiedzieć Bogu: Panie, chcę pensję miesięczną w wysokości x dolarów. Jeżeli pragnę nowego auta, muszę powiedzieć, że go pragnę ... i poczekać aż się spełni. I tak dalej. Musimy wiedzieć o tym jak składać życzenia, żebyśmy mogli otrzymać". Od roku 1990 Magno de Miranda, były podwładny Macedo, oskarżył biskupa o użycie miliona dolarów z handlu narkotykami, do kupna 'Record TV'. Miranda twierdzi też, że Macedo nielegalnie szmuglował sprzęt dla swych stacji radiowych w Brazylii. Według niego bardzo profesjonalny sprzęt radiowy, dotarł do kraju z pomocą brazylijskich celników ...

Krzysztof Dziubała

Zajmuje się religioznawstwem.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-07-2002 Ostatnia zmiana: 06-09-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1491) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1491>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl